

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

**ÇEVRENİN KORUNMASI YÖNÜNDEN KONTROL ALTINDA
TUTULAN ATIKLARIN İTHALAT DENETİMİ TEBLİĞİ
(ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE DENETİMİ: 2021/3)**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, Türkiye gümrük bölgesine girecek Ek-1'deki listede yer alan atıkların, çevrenin korunması yönünden uygunluk denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, Türkiye gümrük bölgesine girecek Ek-1'deki listede yer alan atıkların denetim işlemlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 28/1/2013 tarihli ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararının 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

İthalatçı

MADDE 4 – (1) Ek-1'deki listede yer alan atıkları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığından Geçici Faaliyet Belgesi veya Çevre İzin ve Lisans Belgesi alan geri kazanım tesislerine sahip sanayiciler bu belgelere istinaden Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ithal edebilir. Ancak, bu listede yer alan;

a) 39.01, 39.02, 39.04, 39.05, 39.06, 39.07, 39.08 ve 39.12 tarife pozisyonlu maddeleri, münhasıran Dahilde İşleme Rejimi Kararı çerçevesinde alınmış Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ihraç kaydıyla ithalat yapan sanayiciler,

b) 4012.20.00.90.00 GTİP'li maddeyi, münhasıran Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında ihraç kaydıyla ithalat yapan ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığından uygun görüş alan sanayiciler,

c) 6310.10.00.00.00, 6310.90.00.00.11 ve 6310.90.00.00.19 GTİP'li maddeleri, münhasıran Dahilde İşleme Rejimi Kararı çerçevesinde alınmış Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ihraç kaydıyla ithalat yapan sanayiciler, ithal edebilir.

(2) Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan maddelerin ithalatında Geçici Faaliyet Belgesi veya Çevre İzin ve Lisans Belgesi aranmaz.

(3) 4004.00.00.00.13 ve 4004.00.00.00.19 GTİP'li atıkların enerji geri kazanımı amacıyla ithalatı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından enerji geri kazanımı amacıyla faaliyet gösteren beraber yakma tesisleri için belirlenecek tahsisat miktarı ve esaslar çerçevesinde 5 inci maddeye göre yapılır.

Başvuru

MADDE 5 – (1) Ek-1'deki listede yer alan atıkları ithal etmek isteyen ithalatçı veya temsilcisi, atığın Türkiye gümrük bölgesine gireceği sınır gümrük idaresinin bulunduğu ilin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne Uygunluk Yazısı (Ek-4) almak için Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Çevre İthalat ve İhracat İzinleri Uygulaması üzerinden başvurur.

(2) Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne başvuru, atığın Türkiye gümrük bölgesine gelmesinden en az üç işgünü önce aşağıda belirtilen belgelerle birlikte yapılır:

a) Bilgi formu (Ek-3),

b) 4 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında aranacak belgelerden birinin örneği,

c) 2620.11.00.00.00 GTİP'li atığın ithalinde, menşe veya çıkış ülkesinin yetkili merciinden veya akredite kuruluşlarından alınan ve Ek-1'deki listede atığın madde açılımında belirtilen dros değerlerini karşıladığına dair analiz belgesinin aslı ve tercümesi,

ç) 4012.20.00.90.00 GTİP'li atığın ithalinde, menşe veya çıkış ülkesinin yetkili merciinden veya akredite kuruluşlarından alınan ve ürünün karkas olduğuna dair belge ve tercümesi,

d) 8548.10.21.00.00 GTİP'li atığın ithalinde, menşe veya çıkış ülkesinin yetkili merciinden veya akredite kuruluşlarından alınan ve ürünün ağırlıkça %3'ünden fazla sıvı asit içermediğine dair belge ve tercümesi,

(3) İthalatçı veya temsilcisi Ek-3'teki bilgi formunu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne verdiği tarihte, formun bir örneğini ilgili sınır gümrük idaresine de yazılı olarak iletmekle yükümlüdür.

Uygunluk denetimi

MADDE 6 – (1) Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından, Ek-1'deki listedeki atıkların 5 inci maddede belirtilen belgeler üzerinden değerlendirilmesi ve fiziki kontrolü sonucunda;

a) Uygun bulunması durumunda, Uygunluk Yazısı düzenlenir.

b) Gerek duyulması halinde, atıklardan numune alınarak yeterliliği Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca kabul edilmiş laboratuvarlarda atığın tehlikeli madde ile kontamine olup olmadığına dair elementel analiz yaptırılır. Analiz

sonucunun uygun bulunması durumunda Uygunluk Yazısı, uygun bulunmaması durumunda ise Uygunsuzluk Yazısı (Ek-5) düzenlenir.

(2) Uygunluk ve Uygunsuzluk Yazıları Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce ilgili sınır gümrük idaresine ve ithalatçı veya temsilcisine bildirilir.

(3) Uygun bulunmayan atık, ithalatçısı tarafından menşe ülkeye/yüklemenin yapıldığı ülkeye iade edilir veya üçüncü bir ülkeye transit edilir.

(4) Gümrük işlemleri sırasında ithalinin yasak olduğu anlaşılan atıklar hakkında, her türlü cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan haklarımız doğrultusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığının gözetim ve denetiminde gerekli işlemler yapılır. Bu atıklara gümrük mevzuatının tasfiyeye ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(5) 11 inci maddenin beşinci fıkrası uyarınca Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi kapsamında gerçekleşen ithalata ilişkin çevresel kontroller, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

İstisnai durumlar

MADDE 7 – (1) Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşme (MARPOL-73 Sözleşmesi) ile bu Sözleşmeyi tadil eden diğer Protokol (MARPOL-78 Protokolü) ve değişiklikler kapsamında yer alan yabancı bayraklı gemilerin seferleri sırasında normal operasyonlarından kaynaklanan atıklar, atık alma gemisine veya doğrudan atık kabul tesisine boşaltılma işlemi ve/veya teslimi ile serbest dolaşıma girer. Söz konusu atıklar bu Tebliğe tabi değildir. Bu tür atıkların gemilerden alınması işlemi, 26/12/2004 tarihli ve 25682 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre sonuçlandırılır.

(2) Ek-1’deki listede yer alan, ancak ithalatçısı tarafından atık olmadığı, yeni ürün olduğu beyan edilen (39.01, 39.02, 39.04, 39.05, 39.06, 39.07, 39.08 ve 39.12 tarife pozisyonlu maddeler hariç) ürünlerin ithalatında, ilgili gümrük idaresince bu Tebliğ kapsamında herhangi bir belge aranmaz. Bu fıkra kapsamındaki işlemlerde ithalatçı veya temsilcisinin beyanı esastır. Sonradan yapılacak kontrollerde beyanını ispat edemeyenler hakkında 12 nci madde hükümleri uygulanır.

(3) 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 446 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde tanımlanan nedenlerle geri gelen daha önce ihraç edilmiş olan ve Ek-1, Ek-2/A ve Ek-2/B’deki listelerde yer alan atıkların Türkiye gümrük bölgesine girişinde ilgili sınır gümrük idarelerince Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşünün alınması ve 11 inci maddenin sekizinci fıkrasında belirtilen sınır gümrük kapılarından/özel liman veya iskelelerin radyasyon kontrolüne ilişkin gerekli alt yapıyı haiz terminallerinden giriş yapılması kaydıyla, bu Tebliğ hükümleri uygulanmaz.

Kapsam dışı

MADDE 8 – (1) Ek-1’deki listede yer alan bir atığın numune olarak Türkiye gümrük bölgesine girişi, yıllık 200 kg’ı aşmaması ve ilgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün uygun görüşünün alınması halinde mümkündür. Bu durumda, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce Kapsam Dışı Yazısı (Ek-6) düzenlenir ve ilgili sınır gümrük idaresine iletilir.

(2) Ekonomik etkili gümrük rejimleri kapsamında Türkiye gümrük bölgesine gelen bir eşyanın herhangi bir işçilik, işleme, kullanım veya bekleme sonucu Ek-1, Ek-2/A ve Ek-2/B’deki listelerde yer alan atığa dönüşmesi durumunda, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce yapılacak değerlendirme sonucu Kapsam Dışı Yazısı düzenlenir ve ilgili gümrük idaresine iletilir.

(3) Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında ithal edilen ürünlerden elde edilen ikincil işlem görmüş ürünlerin Ek-1, Ek-2/A ve Ek-2/B’deki listelerde yer alması halinde, çevre katkı payı ödenmesi ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığından Geçici Faaliyet Belgesi veya Çevre İzin ve Lisans Belgesine sahip tesislere verilmesi şartıyla bu ürünlerin ithalatında bu Tebliğ hükümleri uygulanmaz.

(4) Türkiye gümrük bölgesinden transit geçen atıklar bu Tebliğe tabi değildir. Ancak 28/12/1993 tarihli ve 3957 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan, Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesinin ilgili hükümleri gereği, Ek-2/A ve Ek-2/B’de yer alan atıkların ülkemiz gümrük bölgesinden transit geçişinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığından alınacak İzin Yazısı ilgili sınır giriş gümrük idaresine ibraz edilir.

(5) Ek-2/B’deki listede yer alan atıkların ithalatı, karşılarında belirtilen ISO Standartlarına uygunluğuna dair Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilmiş Türkiye’de yerleşik uygunluk değerlendirme kuruluşlarından veya Avrupa Birliği üyesi ülkelerin eşdeğerlik incelemesi olumlu bir şekilde tamamlanmış ulusal akreditasyon kuruluşları tarafından akredite edilmiş uygunluk değerlendirme kuruluşlarından; bu şartları sağlayan bir kuruluşun bulunmaması halinde ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca uygun görülecek uygunluk değerlendirme kuruluşlarından alınmış raporların aslı ve onaylı tercümesiyle birlikte ithalat öncesinde, atığın Türkiye gümrük bölgesine gireceği sınır gümrük idaresinin bulunduğu ilin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne ithalatçı veya temsilcisi tarafından başvurulması halinde mümkündür. Bu durumda, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce ISO Standartlarına uygun olduğu belirlenen maddelerin bu Tebliğ kapsamı dışında olduğuna dair bir yazı düzenlenir ve ilgili sınır gümrük idaresine iletilir.

İthali yasak atıklar

MADDE 9 – (1) Ek-2/A ve Ek-2/B'deki listelerde yer alan atıkların, serbest bölgeler dahil, Türkiye gümrük bölgesine girişi yasaktır.

(2) Ek-1'deki listede yer alan atıkların, patlayıcı madde ve radyasyon içermemesi, herhangi bir şekilde tehlikeli veya ithali yasak atıklarla veya tehlikeli maddelerle kontamine olmaması gerekir.

Serbest bölgede oluşan atıklar

MADDE 10 – (1) Serbest bölgelerdeki faaliyetler sonucu ortaya çıkan, Ek-1, Ek-2/A ve Ek-2/B'deki listelerde yer alan atıkların toplanması, ayrıştırılması, depolanması, geri kazanılması ve/veya bertarafı amacıyla serbest bölgede atık yönetimi veya geri dönüşüm tesisi bulunmaması veya atık üreticisi firma tarafından atıkların bu tesislere verilmemesi durumunda, atık üreticisi veya serbest bölgede atıkları toplayan, ayrıştıran, depolayan, işleyen veya geri kazanım ve benzeri işleri yapan firmanın talebi üzerine, 10/3/1993 tarihli ve 21520 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğine göre oluşturulan Atık Komisyonuna aşağıdaki belgelerle müracaat edilir:

- a) Atıkların serbest bölge içindeki bir üretim ve/veya tüketim faaliyeti sonucu ortaya çıktığına ilişkin belge,
- b) Atığı oluşturan faaliyetin türü, atığın türü ve miktarı,
- c) Atığın özelliğine göre Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca ilgili yönetmelikler gereğince verilmiş olan Toplama, Ayırma, Geri Dönüşüm, Geri Kazanım, Ara Depolama, Bertaraf Tesisi Lisansı, Geçici Faaliyet Belgesi veya Çevre İzin ve Lisans Belgesi,
- ç) Atıkların (c) bendinde belirtilen belgelere sahip tesislere gönderileceğine dair sözleşme.

(2) Atık Komisyonunun uygun görüşünü müteakip, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden alınacak onaya istinaden bu atıklar bölgeden çıkarılır, çıkarılan atıklar birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen belgelere sahip tesislere gönderilir, ayrıca Uygunluk Yazısı aranmaz.

(3) Serbest Bölge Müdürlükleri, bölgeden çıkartılan atıklara ilişkin bilgileri talep edilmesi durumunda ibraz edilmek üzere saklar.

Gümrük işlemleri

MADDE 11 – (1) İlgili sınır gümrük idarelerince, Ek-1'deki listede yer alan atıklara ilişkin Uygunluk Yazısı, bu atıkların Türkiye gümrük bölgesine girişinde aranır.

(2) İlgili sınır gümrük idareleri, uygunsuz bulunan atıkların Türkiye gümrük bölgesine girişine izin vermez. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün düzenlediği Uygunsuzluk Yazısı gümrük idaresince atığın taşıma belgesine iliştilir.

(3) 8 inci maddenin birinci fıkrası çerçevesinde Kapsam Dışı Yazısı düzenlenen atıkların Türkiye gümrük bölgesine girişine ilgili sınır gümrük idareleri izin verir.

(4) 8 inci maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde Kapsam Dışı Yazısı düzenlenen atıkların Türkiye gümrük bölgesine girişine ilgili gümrük idareleri izin verir.

(5) 39.01, 39.02, 39.04, 39.05, 39.06, 39.07, 39.08 ve 39.12 tarife pozisyonlu maddelerin Ek-1'deki listede tanımlanan madde olmaması halinde, bir örneği Ek-7'de yer alan Üretici Belgesi ve üretici tarafından düzenlenen analiz sertifikası ile birlikte serbest dolaşıma giriş işleminin yapılacağı gümrük idarelerine başvurulması üzerine bu maddelerin ithaline doğrudan izin verilir. İlgili gümrük idarelerince Üretici Belgesi ve analiz sertifikası ile birlikte ithalatçı bilgileri aylık olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca gönderilir. Diğer gümrük rejimleri kapsamındaki başvurularda, ilgili gümrük idareleri tarafından Üretici Belgesi ve analiz sertifikası aranmaz.

(6) 8 inci maddenin dördüncü fıkrası çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca İzin Yazısı düzenlenen atıkların Türkiye gümrük bölgesinden transit geçişine sınır giriş gümrük idareleri izin verir.

(7) 8 inci maddenin beşinci fıkrası çerçevesinde Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce bu Tebliğ kapsamı dışında olduğuna dair yazı düzenlenen atıkların Türkiye gümrük bölgesine girişine ilgili sınır gümrük idareleri izin verir.

(8) Ek-1'deki listede yer alan atıkların Türkiye gümrük bölgesine girişinin yapılacağı sınır gümrük kapıları Ticaret Bakanlığı tarafından tespit edilir. Tespit edilen deniz sınır gümrük kapıları dışında kalan, Ticaret Bakanlığından izin ve Nükleer Düzenleme Kurumundan uygun görüş alınan, özel liman veya iskelelerin radyasyon kontrolüne ilişkin gerekli alt yapıyı haiz terminallerinden, Ek-1'deki listede yer alan atıkların Türkiye gümrük bölgesine giriş işlemleri yapılabilir.

Yaptırımlar

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğe aykırı hareket eden ithalatçılara çevre, dış ticaret ve gümrük mevzuatında öngörülen yaptırımlar uygulanır.

(2) Yasal olmayan atık trafiğinin söz konusu olması halinde, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun atık ithalatına ilişkin 20 nci maddesinde belirtilen idari para cezaları uygulanır.

(3) Ek-1'deki listede yer alan atıkların, Türkiye gümrük bölgesine girişinde uygunluk değerlendirmesine tabi tutulmadığının gümrük işlemleri sırasında tespiti halinde, her türlü cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının gözetim ve denetiminde gerekli işlemler yapılır. Bu atıklara gümrük mevzuatının tasfiyeye ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Veri bildirimi

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ kapsamı ürünlerin ithalat denetimine ilişkin veriler, Ocak ve Temmuz aylarında olmak üzere yılda iki defa Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Ticaret Bakanlığına iletilir.

Uygulamaya ilişkin önlemler

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğde yer alan hususlarda uygulamaya yönelik önlem almaya ve düzenleme yapmaya Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 15 – (1) 27/12/2019 tarihli ve 30991 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/3) yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce çıkış ülkesinde ihraç amacıyla taşıma belgesi düzenlenmiş veya gümrük mevzuatı uyarınca gümrük idarelerine sunulmuş atıkların ithali, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren kırk beş gün süreyle Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/3) hükümlerine tabidir. Ancak, bu Tebliğin lehteki hükümleri söz konusu işlemlere uygulanır.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ 1/1/2021 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.